

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Fundamentalna zmeta notranje avstrijske politike.

Avstrija je v obeh polovicah svojega obsega ustavna država. Ustavi obeh polovic obsezata postavbe ali zakone, ki so temelj vsem drugim zakonom. Vse druge postavbe so samo izvodi ali podrejeni oddelki osnovnih ali glavnih zakonov, katere imenujemo ob kratkem tudi člene.

Ti členi ali osnovni zakoni obsežajo samo take reči in zadeve, ki se na stopinji sedanje civilizacije umejo prav za prav same po sebi. Osnovni zakoni so tako preprosti ali tako obsežni ali splošni, da si jih ni še posebe utisniti v glavo.

Ti zakoni ne označujejo nič takega, kar bi bilo omikanemu in civilizovanemu svetu novega. In ko bi ti zakoni ne bili pisani in kot taki potrjeni, bi se vendar spoštovali zdaj, ko so tako rekoč udolbeni v medene table.

V resnici spominjajo ustavni osnovni zakoni na Mojzesovi tabli, na katerih je bilo danih deset božjih zapovedij. Tudi poslednje ne naznanjajo nič posebnega, česar bi pošteno človeštvo samo po sebi ne izvrševalo in ne spoštovalo. Ravno glede na zapovedi starega zakona se je čuditi, da jih je bilo sploh treba še posebe ucepjevati izvoljenemu ljudstvu. Drugi, poganski narodi teh zapovedij še potrebovali neso, ker so se po njih bolj ali manj ravnali tudi brez žuganja s posebnimi kaznimi. In prav imajo oni, ki trdijo, da židje so potrebovali pisane in posebe dane zapovedi najsplošnejše pravne vsebine samo zaradi tega, ker so bili Izraelci izvoljeno ljudstvo tudi v tem pomenu, da so bili tudi po svoji naravi nižje vrste, nego pa na pr. Grki, Rimljani ali v obče Ariji.

In če so torej dan danes napravili ustave in uvrstili v njo neke člene, se je to zgodilo ne zaradi narodov v obče, ampak zaradi posebnih razmer in skušenj, ki so učile, da bi se utegnil kak narod, ali pa da bi se v obče utegnili kdo spozabiti nad najumevnejšimi resnicami in zahtevami sedanje civilizacije.

Tako so po takim naštel tudi v avstrijski ustavi nekaj členov, ki se glede na sedanjo civilizacijo sami po sebi umejo, in glede, na katere bi bilo pričakovati, da bi jih ne prekoračevali ne pojedinci, ne korporacije in ne narodi. Glede na mejsebojno vedenje avstrijskih narodov so uvrstili člen XIX., v katerem je zagotovljena narodnost z jezikom pojedinim narodnostim avstrijskim.

To zagotovilo je tako naravno, da bi ga niti potreba ne bilo ob navadnem razvijanju narodov. Jedino glede na prejšnje dobe absolutizma in glede na specifične razmere v Avstriji se je ustvaril tak člen. Druge države takega člena niti snovale neso v svojih ustavah. Za viharnih let 1848. in 1849. je bila tudi v Avstriji resnica tega člena tako umljiva, da bi se nikakor ne bilo čuditi, ko bi bila na pr. Kromeriška ustava kaj takega popolnoma prezrla. Da ga ni prezrla, zgodilo se je gotovo zaradi pogleda na razposajene narodnosti ali zaradi pogleda na to, da bi se utegnil kak narod s časom spozabiti nad obče priznanimi načeli civilizovanih narodov.

Za onih let, ko so bili vsi narodi naudušeni za občo svobodo, se ni noben teh narodov bal, da bo na svoji narodnosti, na svojem jeziku škodo trpel jedino zaradi porednih ali sebičnih sosedov drugih narodnostij. In še 1867., ko se je zdaj veljavna ustava prirejela v Avstriji, ni bilo videti, da bi se Nemci obotavljali prideti osnovnim členom tudi člen o enakopravnosti narodnostij in jezikov teh narodnostij.

Kar se tiče razvrstitve ustavnih členov, bi se dalo razgovarjati tudi o členu XIX., vse, kakor bi po naših mislih moral logično stati bolj spredaj; ali to nič ne dé, ker je dovolj, da se je ustvaril. Že to pa, da se je sploh del v ustavo, jasno dokazuje, da pripoveduje ta člen nekaj splošnega, nekaj samo po sebi umevnega. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. septembra.

Nek poljski list vé povedati, da bode vlada odločno zagovarjala naredbu naučnega ministerstva proti srednjim šolam, ker se strinjajo z željami krone, da se pomanjša število duševnega proletarijata. Nam se le čudno zdi, da se je naučno ministerstvo obrnilo proti slovenskim šolam, če misli, da je preveč akademično izobraženih ljudi. Kakor je znano, imajo baš Nemci največ duševnega proletarijata in usiljujejo svoje sinove v slovanske kraje. Pred vsem bi bilo naučno ministerstvo moralo odpraviti več nemških srednjih šol, ali pa še popolnem nepotrebno vseučilišče v Črnovicah. Da slovanske inteligence ni preveč, smo že večkrat čuli iz ust vlade, ki se vedno izgovarja, da se popolna narodna enakopravnost ne dá izvesti, ker manjka slovenščine zmožnih uradnikov. — Čehi bodo v jednej prvih sej državnega zbora interpelovali naučnega ministra zaradi njegovih naredb proti srednjim šolam.

Poslednji čas so se pogajali Lienbacher in drugi konservativci, da bi prvi zopet ustopil v Lichtensteinov klub. Če se je doseglo kako sporazumljenje, ne vemo Lienbacher je zahteval, da se klub preustroji po njegovih nazorih, in obetal, da potem ne bode več po listih napadal konservativcev. Če se je dognalo kako sporazumljenje, bomo v kratkem videli. Konservativci se bodo vedno bolj upirali slovanskim težnjam. Slovanski poslanci morajo pa potem tudi odločno postaviti se na narodno

LISTEK.

Soperniká.

(Obraz s Slovaškega. — Češki spisala Gabrijela Preissová.)

Desna stran Kratinske cerkvice nudi poletnega, prazniškega dopoludne tako prijetno senco, da počivajo pod njenim slemenom lastovice utrujene od ranega letanja. Doli pri zidu pa postaja Kratinska mladež, ne Kaneč preje iti v cerkev, kakor da se prikaže v župnijskih vratih župnikova postava. Ondaj se razprši kakor na povelje in brzo stopi v cerkev k veliki maši.

„Tega ne sme biti! . . .“ mislil si je že večkrat duhovni gospod, a predober je, da bi to prepovedal mladeži ali jo pokaral.

„Tega ne sme biti! . . .“ sodili so često mimoidoči starci in oženjenci, — a takoj ozove se jim v srci spomin na svojo minilo mladost. Z lahkim vzdihom privoščijo jim to — puščajo jih.

Današnje vročo, julijsko nedeljo kaže se one znane skupine in podobe. Tu in tam pogovarja se dvojica na samem, ob zidu stoji nekoliko deklet govoreč o zadnjem semnji, dalje zopet vrsta mla-

deničev v živem razgovoru o čizmih in čizmarjih, konečno v kotu pri žagradu tolptica prosto zabavajoče se mladine obojega spola. Iz deklet vredne so kake tri, da jih natančneje pogledamo.

K njim pristopi še Jenúfa Loucka samosvestna in trmasta, kakor makova glavica. Majhna je, temnopolta, časih menda celo nekoliko zašili, a najednake tovaršice jej vender ne privoščijo njene v obče ljubeznjive postavbe istotako kakor tudi tega ne, da je jedina hči premožnih roditeljev.

„Čemu si prišla tako pozno?“ ogovorila jo je najodkritosrčnejša prijateljica, velika Kristina Verecnonová, idoč jej štiri korake nasproti. In dostavila je brez zavisti: „Ha — zopet imaš novo krilo . . .“

„Zdi se mi, da bi se mogla s svojimi oblekami že peljati na semenj . . .“ opomnila je na to z resnim nasmehom Aneša Zeminová. Bila je spoštovana devotka in za Jenúfo najbogatejša, in razumnejša v Kratinah. Dasi pa je bila videti skromnejša in razumnejša, vender ni imela pri mladeničih tolike sreče kakor Jenúfa. Tonek Slámka hodil je sicer celo leto za njo, potem pa jo je opustil, češ da ni prijazna in izgovorna. V resnici pa se je zaljubil v Jenúfo misleč si: „Ljubeznivejša je in lepše srce ima.“ Doslej hodil je le okolu nje, a

izdal se ni z jedno besedico. Bal se je najbolj, da bi mu bivše znanje z Anešo ne odtegnilo naklonjenosti; — če ljubico popustiš iz kateregakoli si bodi uzroka. je to na Slovaškem slabo priporočilo za-te. Poleg tega lazil mu je v zelje še drugi morda tudi tretji sopernik. Tonek ni vedel ničesar gotovega, a slutnja pripovedovala mu je različne stvari. Bil je domišljav, ponašal se je s svojo zunanostjo, starokovskim dostojanstvom in s svojim posestvom. Libor je ubožnejši, zdi se, kakor da bi se bil klatil po svetu, cerkovnik Laca pa ni niti vreden, da bi se kdo brigal zanj . . .

Jenúfa niti ni utegnla, da odgovori obema devotkama. S smehljanjem in z vidno zbežnostjo podajala je mladeničem in dekletom roko v pozdrav. Slutila ni, da bi jo mogel imeti kdo rad ali nerad, in ravno tako neodločno begale so njene oči z mladeniča na mladeniča, kmalu zopet na prijateljico ali v prazno daljavo. Nihče ni mogel ujeti njihovega globljega, razumnejšega govora.

Ko je obstala, obrnil se je k njej cerkvenikov Laca, vesel, bledolas in okreten mladeč, kojega so dekleta radi tega cenile, ker je umel dobro plesati in zabavati, — z vprašanjem:

„Kako se imaš kegelček?“

stališče in ne privoliti nobene mrvice konservativcem, če slednji ne bodo pomagali jim kaj pridobiti. Pokazati jim morajo, da brez njih podpore ne morejo ničesar doseči.

Iz **državnega železniškega sveta** izstopila sta ravnatelj Dunajske privatne brzojavne družbe Jessler in odvetnik Entlessberger. Oba je bila vlada poklicala v železniški svet.

Vnanje države.

Kaj sta se dogovorila **avstrijski** minister vnanjih zadev in **nemški** kancelar v Kissingenu, še nič ne vemo. „Nord“ misli, da se bode ohranil mir, če sta se dogovorila, da se popolnem uveljavi Berolinska pogodba v Bolgariji, ki se je rušila s tem, da je Koburžan nezakonito prevzel bolgarski prestol. Če sta se pa kaj drugoga dogovorila, misli glasilo ruske vlade, pa ne bode moč ohraniti miru.

Bolgarska vladna poročila so zagotavljala, da se je letos 18. dan septembra zlasti v Plovdivu slovesno praznoval. Dopisnik nekega Dunajskega lista pa zatrjuje, da vse to ni res. Ta dan se v Plovdivu neso bile okrasile hiše, zastave so visele samo na vladnih poslopih. Narod se sploh ni nič zmenil za ta dan. Na javnem trgu je res nekdo imel slavnostni govor, a zbralo se ni niti 500 ljudij. S tem je narod pač dovolj jasno pokazal, da ne odobrava delovanja sedanje bolgarske vlade.

Knez **črnogorski** povabil je na Cetinje vojvodo in vojvodinjo Edinburška. Pohodila bodeta Črnogoro 5. oktobra. Za vsprejem se že delajo velike priprave.

Sedanja **francoska** vlada si posebno prizadeva, da napravi ravnotežje v budgetu. Izredni budget bode pomanjšala za 122 milijonov frankov, vojni in pomorski budget pa za 100 milijonov frankov.

Koliko lažij pošlje o mej svet razni listi in časnikarske agencije, se je zopet pokazalo. Vsi listi so bili polni poročil, da je **turška** vlada predlagala vlastim, da se pošlje v Sofijo ruski generalni guvernér, katerega bi spremljal turški adjunkt, in drugič zopet, da se pošlje ruski komisar v spremstvu turškega uradnika, kateri komisar bi pa le določeni čas smel ostati v Bolgariji, in da je Nemčija pretila Bolgariji z blokado pristanišč, če ne dá zadostenja. Neko poročilo iz Carigrada pa sedaj zatrjuje, da je vse to izmišljeno.

Dopisi.

Iz okolice kamniške 24. septembra. [Izv. dop.] Vsled razpisa sl. c. kr. okrajnega glavarstva kamniškega vršila se bode volitev novega cestnega odbora, za sodnijski okraj kamniški dne 28. t. m. Kakor znano, vrši se te vrste volitev vsako tretje leto, in vabljeni so k njej župani sé svojimi svetovalci. Volitve te so važne za vsak okraj, kajti udje cestnega odbora imajo častno nalogo, skrbeti za ceste v okrajih ter gospodariti s precejšnjim vseobčnim imetjem. Ne moremo si kaj, da bi ne izrekli na tem mestu svojih simpatij, in zaupanja do sedanjega cestnega odbora, ki je ves čas svojega obstanka pod blagotvornim svojim načelnikom jako hvalevredno deloval, ter pravično gospodaril. Kratka doba treh let je pokazala, kaj morejo možje, ki spoštujejo postave, ki jim ni mari dobičkaželjnost, ne lastni žep — marveč občni blagor! V treh letih znižali so se precej izdatno odstotki naloženi davkoplačevalcem za cestni naklad in vendar se je kljub temu mnogo cestnih naprav vzgradilo, mnogo zboljšalo in obnovilo.

Sedaj pa, ko bode treba na novo voliti — koga bomo si izbrali? — Onih katerega morda,

„Čemu kegeljček?“ začudila se je Jenüfa in pogledala Laco tako čudno, da je bilo res videti, kakor bi malo šilila. Ne znajoč jej slučajnega naziva nikakor razložiti, ponovil je brzo:

„Torej, kako se imaš?“

„Dobro,“ odgovorila je prepričevalno. „Veselim se že na večer, na godbo . . .“

„Potem pridem po tebe za prvi ples — brez starka . . .“ oglasil se je hitro Laca.

„Pridi,“ dovolila je Jenüfa brez ponosa in ga povabila še za popoldne na hruške. „Kristina pride tudi in Dochova dekleta istotako“, dostavila je. „Razgrajali bomo kakor čarovnice!“

„Mene pa ne povabiš?“ oglasil se je z navidezno mračnostjo Libor Vereneč, Kristinen brat. V njegovi zunanosti kazala se je neka zdržljiva ognjevitost in gizdavost. Bil je še novinec v Kratinah, kajti vrnil se je še-le pred mesecem dnij od vojakov domov, a s tovariši in devojkami prišel je že v stari tir. Začetkoma opazoval je plašno Jenüfina kretanja. Zdelo se mu je, da pogleduje govoreč z Laco k Tonku Slámki, ki je stal poleg njega. Libor je vedel, da smatrajo ljudje ta dva že za par in jezil se je v duhu radi tega, kajti verjel ni, da bi bilo Jenüfi toliko do Tonka. „Ta

ki je imel čast, da je bil radi njega, oziroma radi njegovega netaktnega postopanja prejšnji cestni odbor razpuščen? — Ne, takega ne! Mi hočemo moze vredne našega zaupanja. Najbolje storitno torej, da volimo moze, ki uživajo že sedaj naše zaupanje; kajti prepričani bodimo, da ravno tako vestno kakor doslej, bodejo tudi zanaprej opravljali svoj častni posel. In ako volimo koga glede na krajevne razmere, na novo izberimo si takega, o katerem smo prepričani, da ni istih jeden; ki pridejo k nam v ovčjih oblačilih, a so od znotraj grabljivi volkovi — in ne onih kedro, ki znajo obljubovati mnogo, a storiti vrlo malo!

Iz Vipave 24. septembra. [Izv. dop.] Že koncem lanskega šolskega leta hotel sem opisati žalostne razmere naše, nekdanje evetoče čveterorazrednice. Toda opustil sem bil to, upajoč, da bosta okrajni in deželni šolski svet potrebne želje in opravičene pritožbe Vipavske občine, krajnega šolskega sveta in posameznih občanov, koji za prihodnost mladine skrbé, vendar jedenkrat prešetovala ter potrebno ukrenili. Kaj še! Prebravši poročilo deželnega šolskega sveta v „Lajbaherici“ z dne 23. t. m., uveril sem se, da sem zaman upal — poročilo o zanemarjeni Vipavski šoli še ne zine ne! To poročilo ne dá mi miru in je povod denšnjim vrticam.

Mislil sem, da je na Kranjskem pomanjkanje učiteljskih močij, toda zgoraj omenjeno poročilo mi pravi, da je sl. deželni šolski svet neko dvorazrednico v trirazrednico preustrojil in trije dvorazrednice ustanovil — in menil sem, da je deželni šolski svet preobložen z važnejimi posli, kakor so Vipavske šolske razmere. Toda iz poročila sem se prepričal, da se mu interesi Vipavske šole neso posebno k srcu priraščeni. Toda čitajte in sodite!

Dosledno vsako leto v zadnjem času premeštijo učitelja iz našega v drug kraj. To se vé, go spodom je najkrajši pot, da odvezamo naši čveterorazrednici učitelja ter ga namestijo na izpraznjeno šolo. Tako n. pr. bila je letos že o veliki noči v Šturiji šola brez učitelja. Kaj se zgodi? Najspretnejši naš učitelj, g. Perne, moral je iti v Šturijo; kmalu potem zbolil nam tako in tako bolehasti učitelj, za njim učiteljica — obadva preskrbela sta si za dopust zdravniško spričevalo — in naši čveterorazrednici ostal je vodja jedini učitelj. Kaj je naš vodja, znano je pa marsikateremu Slovcu. Občina, krajni šolski svet in posamezne osebe pritoževale so se na merodajnem mestu glede njegovega obnašanja nasproti šolskim otrokom, nasproti tukaj nastavljenim učiteljem in nasproti drugim občanom ter prosili, da bi ga nam nadomestili z boljšo učiteljsko močjo. Toda še odgovora nismo bili vredni, pač pa je naša šola letos tem več na slabšem! G. Perne še vedno poučuje v Šturiji in njegovo mesto na naši šoli še razpisano ni. In vendar bi marsikatera mlada, zdrava in spretna moč, sedaj brez službe, rada k nam prišla. — Šolsko leto pričelo je torej samo s tremi učitelji.

Kakor gotovo vem, odpeljal se je danes jeden te trojice iz Vipave, da bi doma pri roditeljih okrevljal, učiteljica itak trga in ima glavo obvezano — po tem takem ostane v slednjih dneh šolski vodja zopet jedini učitelj čveterorazrednici.

mora biti moja, — jedina ta . . .“ zatrjeval si je, ko se je seznanil z Jenüfo. Pred tremi leti, ko je odšel na Poljsko, bila je še nedorasla deklica, zdaj pa, ko jo je jedva zagledal, zdela se mu je vredna ljubezni in svestobe, naj bi jo ljudje pripoznavali za lepo ali nelepo. A kako naj se porazgovori z njo, — in kaj je s Tonkom? Jenüfa sama bila je kakor uganka, Tonek pa je tajil in skrival, kar mu je vsakdo bral v očeh.

Libor je torej čakal. Stopal je pred njo le kot znan mladenič, pripovedoval ji je, — da jo zabava — o neki poljski devojki, ki se je zaman zaljubila v njega, a opomnil ni, da bi mogel on neko drugo rad imeti.

„Čemu ne? . . .“ odgovorila je Jenüfa na njegovo vprašanje, in zopet se mu je zdelo, da je pri tem tako pogledala na Tonka, kakor bi se vendar le razumela. Libor ozrl se je še jedenkrat na njo. Molče ravnala je gube na novem, tibetnem krilu z rumenimi svilnimi trakovi. Na malih, izdelanih rokahn bliščalo je nekoliko srebrenih prstanov; od koga jih je pač dobila? . . . Pogled Liborov povesil se je k njenim ljubeznivim čizmom. Prestopala se je z noge na nogo, kakor bi se zibala na ples. „Zato tako dela, da bi jo vsak opazil — da

Čital sem te dni v časopisu o neki ljudski zabavi na Angleškem. Čez 4000 broječe ljudstvo plačalo je uhodnino, da bi videlo, kateri od dveh tekalcev bo zmagal. Mirno čakali so pričetka. Hkratu raznese se vest, da ni tekalcev. Ljudstvo zahteva povrnitev uhodnine; ker so pa dotični še o pravem času z denarjem pete odnesli, pokonča razburjena množica vse priprave na zabavnem prostoru deloma z roko, deloma z ognjem. — Temu ljudstvu jednaki smo mi. Mi smo tudi plačali uhodnino, rekše, velike šolske naklade, ali učiteljev nam ne dajo, da bi nam otroke poučevali. Mi ne bomo rabili takih sredstev kakor občinstvo na Angleškem, a zgoditi se mora kaj, da bodo vsaj stariši vedeli, kaj početi z otroki, katere mislijo kasneje v višje šole pošiljati. V sedanji položaji pa upajo in čakajo, dočim se jim otroci, mesto, da bi se kaj naučili, le izpridijo.

Ni torej čuda, da pri takem poučevanju ni nijeden otrok zmožen za vsprejem v srednje šole, dočim otroci iz jednorazrednice v Šturiji in dvorazrednice v Ajdovščini v mestu ustopajo, bodisi v četrtri razred, bodisi v srednjo šolo.

Gospodje, koji imate to stvar v rokah, to ne gre! To se pravi, nam naš krvavo zasluženi denar — da hujšega izraza ne rabim — odtegovati. — Mi zahtevamo, da spolnujete svojo dolžnost, kakor mi svojo moramo. —

Laibaherici bom kaj hvaležen, ako bo skušala oprati deželni šolski svet v tej zadevi tako hitro, kakor v zadnjem času zaradi notice v „Slovenskem Narodu“ radi Kočevske šole.

Od Savinje 24. septembra. [Izv. dop.] Slovenci ob Savinji si hočemo leto 1887 posebno dobro zapomniti, ker nam je glede šolskih razmer prizadejalo britkih izkušenj dokaj. Naše narodno učitelstvo je pod terorizacijo šolskega nadzornika skoro da korumpirano; učiteljske moči, ki so poprej s hvalevredno marljivostjo delovale, postale, so nekako premrzle, naroden duh jih (z malimi izjemami) še nikakor ni zapustil, ali ta duh veje tako bojazljivo, tako otožno kakor smrtni dih! In vse to zakaj? Ni čudo! V poročilih šolskega nadzornika nabajajo se tam pa tam tiste opazke, katere baš tega nadzornika tako markantno označujejo: „National“, „extrem national“ itd.

In to vedo učitelji; oni pa so većinoma očetje večje ali manjše obitelji in slepa strast nadzornika bi utegnila jim donášati neiznosnih britkostij — to bi bilo vse, kar bi dosegli!

Nekateri izmej učiteljev pa so celo padli v nadzornikovo naročje in take on pestuje ljubeznivo, jih štiti ter zatiska obede očesi ne hoteč videti pojavljajočih velikih napak osebnih in uradnih. Nič se ne tolažimo, to je neovrgljiva britka resnica! Poznamo pa tudi učitelje, katere ravno ta nadzornik zasleduje, ker bi se rad sam oblastno usedel na dotično službeno mesto. Taki učitelji so mučeniki, tako pristni mučeniki, kakor so popisani v Mohorjevih knjigah. In ravno tisti nadzornik je slovenski narod očito globoko razžalil, on vedno zbija neslane svoje šale nad njim, on ki je sam rodil se na zemlji slovenski — žalibože!

V devetletni dobi službovanja njegovega bi se moralo kaj izdatnega poznati na prospedu narodne

bi vsakemu ugajala . . . modroval je in se razjezil nevedé, zakaj. Zdaj švignila je mimo njega Maryša Dochova, in prišla je Liboru ravno prav. Zavrtil se je na peti k njej in jo ujel za roko.

„Daj mi to kitico!“ zahteval je, ne da bi bil čutil prošnjo.

Maryša nasmejala se je ljubeznivo in razdelila kitico divjih klinčkov, resed in bosilja na dvoje.

„Daj mi vsaj celo, da bom imel dosti za na klobuk!“ reče neskromni dečko.

Dekle ga je pogledalo in najhitreje zato, ker je bil tako lep, pogoltnilo ugovor.

„Imej jo torej, ti urad!“ pošalila se je v zadregi, da bi se ne reklo, da je molče ubogala.

Libor je snel klobuk in odvršil njegovo prejšnje krasilo, rumeno vijolico in modro ostrožnico, utaknil si za trak Maryšino kitico.

„Škoda je teh cvetov —“, rekla je Maryša dobrodušno in pobrala odvrženo kitico pihajoč prah z nje. „Vzela jo bom jaz za-se, da bom imela vsaj nekaj v roki!“ pristavila je, dasi je imela v roki velik materin molitvenik in vezan robec.

Libor pogledal je po stari na Jenüfo in opazil, da je nekako v zasmeh zavihnala ustni.

„Kako lepe trakove imaš pri predpasniku . . .“

naše šole tukaj. Kaj govorimo o napredku, veselilo bi nas, ko bil pustil pri miru oni napredek, kojega so pridni učitelji dosegli z neumorno delavnostjo pred njegovim službovanjem! Pač! pisati so morali učitelji toliko, da so skoro prekosili vsakega sodnega pisarja. Drugo je po hotel kar vse postaviti na glavo!

Mej značajnimi učitelji znašel se je jeden, uzgleden pedagog čilega razuma, globokih mislij; ta je skušil spraviti na dan dokazilo za nestrpljivi položaj naših šol in učiteljev. To dokazilo bi gotovo celo gadjo zalego vendar jedenkrat nekoliko svetu razkrilo ter vzbudilo nalašč spečo pozornost mero-dajnih krogov. Dokaz mora v svojem tenoru obse-gati to, da je notranja organizacija naših šol proti-postavna, da ne rečemo še kaj hujšega. Po njej veje neka tibotapnost, katero pa neučitelji in tudi baš oni ne opazijo, kateri bi jo opaziti morali. Tako se ona šopiri v škodo našemu mozgu s po-močjo brezvestnih nadzornikov, ki učitelju vsako-vrstna, da le mogoča, bremena nalagajo, s tem uči-teljski stan preganjajo, motijo in demoralizujejo, da bi le glavno napako slovenskih šol zakrivali.

O tem je bilo po okrajnih učiteljski konfe-rencah večkrat govorjeno.

Še pred nekaterimi leti se je v deželnem šol-skem svetu bila sestavila resolucija zaradi pravilne organizacije. Bila je vsprejeta, a preziral jo je doslej dosledno dež. šolski svet in okrajni nadzor-nik. Izvoljen je bil za sestavo pravilnejših učnih načrtov poseben odsek; ali motite se, če mislite, da je ta odsek kdaj zboroval, potlačil se je. To jasno izpričuje, da se notranja brezumna organiza-cija goji namenoma, kajti ona je izvrstna past, v kojoj se vrlo lahko ulovi vsak učitelj, ki le ko-lič kaj skromno materinemu jeziku ustrezati hoče. Potem se seveda tudi brez težav tero-riзуje in to z mogočnim upravnim aparatom.

Vsak vesten učitelj more iz lastne izkušnje naštetih fakta, ki dokazujejo, kako mora učitelj pre-mnogokrat trpeti krivico zaradi označenih nedostat-nostij. Naši poslanci bi morali g. Gauču razložiti to čudno skrivnost ter odločno zahtevati, da se takoj odpravi. Ker pa ima g. Gauč sedaj svoje slabe ure, bi se morali pobrinoti po dobrem juristu pri držav-nem sodišči. Državni poslanci morajo zahtevati to odločno, da se nemškemu jeziku, ako se po sili vsprejme, odstopijo le tiste učne ure, katerih je najmanj škoda (n. pr. od risanja, od telovadbe) od drugih ur bi se ne smela nobena žrtovati v nemško mavho, sicer se stori zločin, ki za duševni značaj in razvoj ni nič manjši ka-kor „posilstvo!“ Dovoljeno naj bi pa tudi no-benemu nadzorniku, ni učitelju ne bilo, da bi, ka-kor je zdaj navada, samovoljno za nemški jezik učne ure materinemu jeziku kradel. To je oni skriti kot, v kojem tiče lisjaki strahovito neporedni. Najnovejše izkušnje z g. pl. Frankenturnom nam ne dajo sicer kar nič nade, da bi takim željam ustrel-gel, držati se bode torej treba instančnega načela previdno ali energično.

Razstava v Trbovljah.

(Dalje in konec.)

Razstavljenega je veliko in jako lepega sadja in drugih kmetijskih pridelkov. Lepa jabolka so

govoril je znova Maryši in zgrabivši konček modrega, zobčastega v ukusno pentljo zloženega traku, po-tegnil ga je, da se je pentlja takoj razvezala.

„Ti neroda!“ jezila se je navidezno devojka popravljač Liborjevo svojeglavnost, „lepih stvari si se naučil pri vojakih...“

Mej tem približala se je Jenůfa sama Tonku in mu tiho dejala:

„Kaj je s teboj — ali si jezik izgubil, da stojiš tu kakor lipov bog?“

„Moj Bog!“ vzdihne Tonek, „vedno se človeku ne ljubi govoriti in norčevati...“

Jenůfa ni razumela te modrosti, vendar je vprašala ljubeznivo in sočutno: „Česa ti pa nedo-staje?“

„Marsičesa —“ Tonek zmajal je z glavo pre-pričan, da je zdaj zanimiv.

„Tega ni moč razložiti —“ utešil je glas do šepeta, — jedenkrat ti morebiti — vse povem...“

Oba sta nekoliko zardela. Jenůfa čutila je po-glede drugih ter storila korak na stran.

„Sprehodiva se raje malo —“ odločila je v zadregi.

razstavili Fran Simonič, V. Veršec z Bizelj-skega, Martin Laznik, Blaž Škofca, Matija Supan, G. Vodušek iz Trbovelj Fran Pekljar, Peter Fridar, F. Burgar, Tomaž Mlinar, po-sestnik na Vrboľah pri Konjicah poslal je 32 ja-bolk in 6 vrst hrušk, Fran Volavšek lepo grozdje, Karol Valentinič grozdje in razna orodja, po-trebna za sadjerejo. Najoriginalnejši so napisi pri Matije Supana ovočji. Čita se namreč prav po do-mače: „To so belčki“. — „To so kajzer pirn“. — „Tem se reče rudeče rabatke“. — „Tem se reče železnice“. — „Suhe in frišne češplje“.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za špodnji Štajer v Šent Juriju postavilo je na ogled za južno Štajersko priporočljiva namizna in gospodarska jabolka, lepe hruške in pridelke, ki pričajo v vrlem napredku. Kmetijska podruž-nica v Trbovljah razno ovočje, s slovenskimi napisi, ljudska šola v Hrastniku razna gospo-darska orodja in stroje, ki so jako ukovita, Fran Kalan velike buče, platno, lepo koruzo, čebulo, krompir, klobuk od gobe, Janez Klesin na Troj-nem velike pese, žita, bob, ruski oves, Fran Polak koruzo, krompir, peso, Alojzij Pintar semena, krompir, med v satovji, Alojzij Logar v Hrastniku platno, rudeče in rumeno bizeljsko vino, Fran Žuž-mán v Laškem trgu lepo usnje, velike kože, Ma-tija Medved apno, Peter Růkl velikansko grudo surovega apna, Josip Trček s Žingarskega Vrha pri Sevnici drobnozrni kremenski pesek (98,8% kremenske kisline), od katerega se izdeluje najbe-lejše steklo.

Zastopane so izborne tovarne v Trbovljah, v Hrastniku in Zagorji s svojimi dobro znanimi pro-izvodi, a tudi iz Ljubljane udeležilo se je več tvrdk-te razstave. Luckmann & Bamberg razstavila sta lim, koščeno mast, koščeno moko, Tönnies razne stroje, Samassa brizgalnice in sesalke, Dettler razne stroje, ki so pri njem na prodaj, J. C. Juvančič obširno kolekcijo raznih vin v buteljkah in slivovko.

Posebno lepo je steklo iz tovarne v Zagorji, a tudi proizvodi tovarne Riessberger & Comp. na Vranskem, in stroji in orodja iz tovarne Josipa Lorberja v Žalci so solidno in okusno delo.

Omenjeni naj bodo še naslednji razstavljalci: Pavl Vogt, umetni vratar v Celji, Bernard Stra-hovnik iz Žalca (izdeluje solidne omare za led), J. Mazzoni z Vranskega (pletarski izdelki), Fr. Knez, ključarski mojster v Radečah (ključe, klju-čavnice), Valentin Rozin v Hrastniku (svetilke, posode od kositarja), Anton Kviška iz Trbovelj (slika od las sestavljena), A. Počivalšek, pek v Trbovljah. (fino pecivo), Martin Ramšak (sli-ovko, bezgovec, borovničar), Marija Železnik v Laškem trgu (razno žganje), nožar Vrba iz Ma-ribora, dolenske graščine Novi dvor in Hote-može (sir, moko, otrobe), Radeče in Svibnje (gozdne rastline, prereze dreves, orodja), Bouirer iz Radgone (ljutomerska in radgonska vina).

Poleg naštetih je še par družih, kakor Trbo-veljska cementna tovarna in tovarna kemičnih pro-izvodov, ki sta pa glede svojih kemičnih proizvodov itak že na glasu, torej se zaradi tesno odmerjenega prostora ne moremo obširneje baviti z njima, kakor tudi ne s knjigotržci, ki so razstavili razne pred-

V istem trenutku prijela je Aneša Zeminová Kristino Verencovo za roke in jo obrnila k steni.

„Kristinka,“ šepetala je gledajoč v tla, „rada bi ti nekaj poverila, a prosim te, ne povej tega drugim...“

„Kje neki —“ ujunačila jo je Kristina zvedava, kaj bo pač od sicer prikrite prijateljice izvedela.

„Čez pet tednov se bom omožila —“ govorila je polagoma in zamolklo Aneša, z onim krčmarjem iz Jaborek...“

Kristina je že davno vedela o tem Anešinem čestilci, mladem vdovci, vendar jo je to iznenadilo.

„Tako, vidiš...“ rekla je zamišljeno čez ne-kaj časa, „a kdo ti pojde za družico?...“

„Tega še ne vem, najbrže bodem naprosila jedno Dochovo, morda tudi Jenůfo...“

Ta je šla baš s Tonkom mimo, in obe dekleti ozrli sta se pomembeno na-njo. „Zdaj je na mojem mestu —“ sodila je v duhu Aneša in tibo vzdih-nila. — „Bore Libor —“ spomnila se je Kristina brata — izpoznavši s sestersko premetenostjo nje-gove čute — „ko bi bil tako na Tonkovem mestu...“

(Dalje prih.)

mete iz svojih zalog. Zadostuje naj, ako rečemo, da je razstava lepša, nego bi si mislili. Vse je prav poučno razvrščeno in dosegel se je nameravani smoter, pokazala se je pristna slika vseh pridelkov in proizvodov, po katerih se more presojati kmetijski in obrtni razvoj v okrajih, pokazali pa tudi nedo-statki, katere treba še odpraviti. Odbor sme z raz-stavo biti zadovoljen, kakor smo bili zadovoljni — obiskovalci.

Domače stvari.

— (Čujte, čujte!) Povodom higijeničnega kongresa piše „Wiener Allgemeine Zeitung“ v svoji včerajšnji številki 2722 doslovno tako: „Noch trost-loser klingt der officielle Bericht über die Ver-hältnisse im cisleithanischen slovenischen Süden der Monarchie, der während der letzten Epidemie von der Cholera heimgesucht war. Die kronländische Bevölkerung, indolent, ohne jegliches Verständnis für die ohnedies höchst primitiven und unzureichen-den Forderungen der staatlichen Fürsorge, rafft sich in den dü-teren Epidemietagen zu hellem Auf-ruhr gegen die ausgesandte Cholera-Commission empör. Man glaubt in der Geschichte der Kreuz-züge zu blättern, wenn man liest, dass die Bauern den Arzt mit aufgehobenen Händen bitten, doch ja kein Gift zu geben. Die Bevölkerung flieht mit einem panischen Schrecken vor den Aerzten, welche den Auftrag haben, die Cholerakranken sofort zu vergiften.“ Kranke verkriechen sich vor der ärztlichen Commission auf den Dachboden, wo sie entseelt aufgefunden werden. Freilich, wo soll denn der Glaube an die „BittproceSSIONen“ herkommen, wenn Opiate, Hypodermoklysen und Darminfusionen ihre Schuldigkeit thun? Das sind eben die traurigen Resultate der heutzutage leider nicht mehr so wie in einstigen kampfesfreudigen Tagen gewürdigten Pfaf-fenwirtschaft und ihrer nächsten Consequenzen: des Analphabetenthums und der Flucht in die nationale Wüste. Auf diesem Boden gedeihen ja nicht die tausendfältigen herrlichen Blüten, der mit dem Erd-kreise wetteifernden deutschen Kultur; um so be-rückender vermag sich darum der volle Zauber einer von der Kanzelregie besorgten trügerischen „Fata morgana“ zu entfalten... „Unter der an-scheinend mächtigen Schichte, welche die Cultur von Jahrhunderten abgelagert haben sollte“, sagt der sehr abgetönte officielle Bericht, „stösst die Sonde sofort auf starren, unverändert gebliebenen Fels-boden, geformt aus Vorurtheilen, Aberglauben und Unwissenheit!“ K temu izredno perfidnemu članku nemamo nobene opazke, ker bode vsak čitatelj s sodbo itak takoj gotov, rado bi pa znali, kdo po-šilja taka oficijalna izvestja na Dunaj? S Kranjskega, Štajerskega in Koroškega se kaj ta-cega gotovo ni pisalo, od kod ima torej „W. Allg. Zeitung“ oficijalno izvestje? Nujno potrebno bi bilo v tej zadevi malo pojasnila, kajti javno mnenje je po takih podlih člankih gotovo zelo užaljeno.

— (Trboveljsko razstavo) obiskal je preteklo nedeljo g. grof Thurn, deželni glavar kranjski.

— (Družba sv. Mohora) že razpošilja le-tošnje družbine knjige, ki so naslednje: 1. Koledar družbe sv. Mohora za prestopno leto 1888. 2. Slo-venske večernice za poduk in kratek čas. Jeden in štirideseti zvezek. 3. Franc Pirec, oče umne sadje-reje na Kranjskem in apostolski misijonar med In-dijani v severni Ameriki. Spisal P. Florentin Hro-vat. 4. Zgodovina svete katoliške cerkve za sloven-sko ljudstvo. Spisal dr. Ivan Križanič, stolni ko-rar v Mariboru. 5. Osmero blagrov na svetu ali dolga pridiga za kratkočasno življenje. Spisal Anton Kržič, katehet v Ljubljani. 6. Življenje preblažene device in matere Marije in njenega prečistega že-nina svetega Jožefa. Popisal Janez Volčič, duho-ven Ljubljanske škofije. — Te knjige pojdejo v 210.060 izvodih mej slovenski svet, kajti šte-vilo družabnikov narastlo je letos na 35.010 (605 dosmrtnih, 34.405 letnih), ki se po škofijah delé tako: Goriška škofija šteje 4849 udov, Krška 3133, Lavantinska 10.566, Ljubljanska 13.444, Tržaška 1875, Sekovska 243, Somboteljska 203, Zagrebška 263, Senjska 121, Poreška 58, Videmska 134, Razni kraji 57, Amerika 64. Dohodkov imela je družba 36.826 gld. 75 kr., troškov pa 36.775 gld. 23 kr., torej prebitka 51 gld. 52 kr. Matična glav-nica znaša do 1. avgusta t. l. 18.030 gld. v goto-vini in 200 gld. v obligacijah. Za lani razpisana darila bil je jako živahen natečaj, doposlalo se je nad 40 raznih spisov, povestij, životopisov in raz-

prav. Izmej povestij obdarovala se je samo „Stara mati“, ki jo je spisal Jan. Ev. Krek. Mej sotrudniki nahajamo tudi odlični imeni: S. Gregorčič, Anton Aškerc, poleg drugih kakor: dr. Vošnjak, Ivan Šubic, A. Koder, Ig. Žitnik, dr. I. K., Ivan Trinko, Henrik Schreiner, Roza Kosova. itd. Za prihodnje leto razpisana so nastopna darila: dve sto in deset goldinarjev za šest krajših izvornih povestic, vsakej po 35 gid., ki obsega vsaj pol tiskane pole. Sto in štirideset goldinarjev za štiri poučne spise raznega zapopadka, vsakemu po 35 gid. v obsegu pol tiskane pole. Rokopise je doposlali do 1. marca 1888. Iz teh podatkov vsako lahko posnema izredno blagotvorno delovanje družbe sv. Mohora, katerej v celej Avstriji ni jednake. Vsaka beseda v njeno hvalo in priznanje izvrstnemu odboru bila bi odveč, kajti glede družbe sv. Mohora je pač umesten pregovor: Dobro delo se samo hvali. Sijajni uspeh pa je najboljšje zadoščenje vsem voditeljem in sotrudnikom.

— (V okrajni šolski svet vranski) voljeni so bili v glavni skupščini okrajnega zastopa dne 24. t. m. sledeči gospodje: Balon Anton, župnik na Vranskem; Južna Valentin, posestnik in župan v Št. Jurji ob Taboru; Musi Josip, posestnik in načelnik okraj. zastopa na Vranskem; Prisljan Fran, posestnik v Parizlah; Šorn Gašpar, posestnik in župan v Grajski vasi. S to volitvijo smemo pač popolnoma zadovoljni biti, ker navedeni gospodje so odlični narodnjaki. Brezbrižnost nekaterih občin za volitve v okrajni zastop je bila kriva, da so v zadnji šestletni dobi sedeli v okrajnem šolskem svetu večinoma naši hudi nasprotniki, no, tudi tem je odklenkalo — za vselej.

— (Konkurz) napovedal je Anton Schmidt, posestnik v Rajhenburgu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 27. septembra. Zagotavlja se, da je grof Münster ministru Flourensu osobno izrekel svoje obžalovanje na dogodku ob meji. Nemčija da bode takoj dala zadoščenje, ako se dokaže krivda nemških agentov. Časniki za gotovo pričakujejo zadoščenja, sicer pa pišejo bolj pomirljivo.

Strassburg 27. septembra. O dogodku ob meji je avtentično dognano, da je nemški vojak lovca zmatral za lovsko tata, katerih je ondu jako veliko in so zelo predrzni.

Madrid 27. septembra. Domačinci v Panape (Karolinski otoki) spuntali se proti Španjcem in umorili guvernerja.

Smirna 27. septembra. Roparji ujeli so in odpeljali v okolici štiri Angleže. Za osvoboditev Angležev storili so se potrebni koraki.

Dunaj 26. septembra. Grof Lotar Hohenwart, okrajni glavar v Cavalese, drugi sin bivšega ministra grofa Hohenwarta danes popoldne za revmatizmom v sklepah umrl.

Pariz 26. septembra. Flourens vsprejel popoldne grofa Münstra in nam objavil uspeh preiskave o dogodku na meji. Časniki javljajo, da se je francoskemu zastopniku v Berlinu dal nalog, da dogodek na meji naznani nemški vladi.

Raon 26. septembra. Lovci hodili so v soboto po stezi, 7 metrov od meje oddaljeni, ko se je trikrat ustrelilo mej nje in je bil gonjač Brignon takoj mrtev, lovec Wangen, gojenec konjiške šole v Saumuru, teško ranjen. Nemška oblastva se izgovarjajo, da je vojak Kaufmann mislil, da so lovci na nemški zemlji in zaradi tega streljal. Vojak trdi, da je poprej trikrat zaklical „Stojte!“ Lovci tega klica neso slišali.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slati do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena skateljici 1 gid. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(19-7)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gid. 4.60; za pol leta gid. 2.30; za četrt leta gid. 1.15.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tujci:

26. septembra.

Pri **Stoum**: Stahl, Gécl, Brucker, Treštil, Blachinger z Dunaja. — Mijajlovič iz Belgrada. — Palmann iz Szegecina. — pl. Pongratz iz Zagreba. — Goldstein iz Kaniže. — Pissel iz Knittelfelda. — Mlasko od sv. Nikolaja. — Schlager iz Radne. — Bernot iz Celovca. — Boschetto, Lautmann iz Trsta.

Pri **Mallat**: Gellač, Popper z Dunaja. — Selenšek iz Marije Celja. — Tomaš iz Gradca. — Haindl iz Zagreba. — Klimko iz Broda. — Virant, Vallentschag iz Celja. — Vallentschag iz Konjice. — Eulambio iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarju**: Gaber, Sellak iz Loke. — Zmerlikar iz Smartna.

Pri **južnem kolodvoru**: dr. Gruber iz Gorice. — Jama iz Litije.

Umrlj so v Ljubljani:

23. septembra: Andrej Podboj, mestni ubog, 81 let, Karlovska cesta št. 7, za slabostjo. — Leopold Brunčić, črevljarjev sin, 4 mesece, Reber št. 5, za jetiko.

V deželnej bolnici:

22. septembra: Marija Mautinger, delavka, 27 let, za vnetjem možganske kožice.

24. septembra: Martin Ajdišek, črevljarjev sin, 30 let, za jetiko — Alojzija Höher, steklarjeva žena, 36 let, za zamotanjem črev.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
23. sept.	7. zjutraj	740.86 mm.	6.3° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	737.92 mm.	17.2° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	738.72 mm.	10.2° C	sl. zah.	jas.	
24. sept.	7. zjutraj	737.42 mm.	6.4° C	sl. zah.	megla	1.50 mm.
	2. pop.	733.81 mm.	17.8° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	735.47 mm.	12.0° C	sl. zah.	dež.	
25. sept.	7. zjutraj	736.62 mm.	6.8° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	734.93 mm.	15.4° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	735.94 mm.	7.4° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 11.1°, 12.1° in 9.9°, za 2.8°, 1.3° in 3.9° pod normalom

Dunajska borza

dne 27. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.10	81.15
Srebrna renta	82.35	82.40
Zlata renta	112.50	112.55
5% marcna renta	96.05	96.45
Akcije narodne banke	882.—	880.—
Kreditne akcije	282.10	282.20
London	125.85	125.85
Srebro	—	—
Napol.	9.95 1/2	9.96
C kr. cekini	5.96	5.95
Nemške marke	61.52 1/2	61.52 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gid. 130	gid. 75
Državne srečke iz l. 1864	100	164
Ogerska zlata renta 4%	100	05
Ogerska papirna renta 5%	86	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gid.	119
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25
Kreditne srečke	100 gid.	178
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	111
Tramway-društ. velj. 170 gid. a. v.	232	—

Potrjim srcem naznanjamo s tem tožno vest, da je nama 1. aprila t. l. rojenega sinčka

EMILA

danes po noči ob 1 1/4 uri vzela neizprosljiva smrt.

V Ljubljani, dne 22. septembra 1887.

Ivan Velkavrh, Franja Velkavrh,

c. kr. nadporočnik v p., stariši. (696)

Pogrebni zavod Frana Doberleta.

Izjava o dr. Friderika Lengiel-a

brezovem balzamu.

„Racionalno izbrane snovi tega lepota so za lepo polt nepresegljive dobrote in upliva. Da se hitro zgledi koža po prestanih kozah, zato je ta balzam pravi unikum.“ (410-9)

Med. Dr. Raspi, vseučilišni prokurator.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji; na Dunaji pri Ph. Neustein-u, mesto, Plankeng.

Ker mi ni bilo mogoče pri svojem odhodu iz Ljubljane od vseh dražih prijateljev, sobratov pevcev in „Sokolov“ posloviti se, jim kličem po tem potu srečni

„Na zdravje!“

Rajko Knific.

Vipava, 27. septembra 1887.

(694)

Dobra kuharica

se takoj vsprejme

v Mallnerjevem hôtelu na Bledu,

kamor naj pošljejo svoja spričevala, katere želé te službe. (681-5)

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kršinič. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halley, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogodnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * *. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Nov.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mlovrh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Casnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * *. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril prof. Fr. Wiesthaler. — Ženstvo v slovenski narodni pesni. Govoril drd. Ivan Tavčar. — Jeanne d' Arc, devica orleanška. Govoril prof. Fr. Šuklje. Ml. 8°, 134 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava boče, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja . . . 15 kr.
V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Chervuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . 25 kr.
Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Tovarna za kostne pridelke in lim

Luckmann-a & Bamberg-a

v Ljubljani

priporoča svoja zeló vspešno učinkujoča

umetna gnojiva, kostne

moke in superfosfate

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje se vpošlje cenilnik in prospekt.

(151-35)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.